

УДК [564.53:551.763.3] (477.81)

ЗНАХІДКИ АКАНТОЦЕРАТИД З СЕНОМАНСЬКИХ ВІДКЛАДІВ ВОЛИНИ

Ігор Мар'яш¹, Ярослав Курепа²

¹Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Грушевського, 4, Львів
ihormar@ukr.net

²Рівненська геологічна експедиція ПДРГП Північгеологія,
вул. Курчатова, 11, Рівне
s_lukas@mail.ru

Наведено монографічний опис та зображення двох видів амонітів *Acanthoceras rhotomagense* (Brongniart, 1822) і *Cunningtoniceras cunningtoni* (Sharpe, 1855) з сеноманських відкладів північної частини Волино-Поділля (Милятинський кар'єр зернистих фосфоритів). Вид *Cunningtoniceras cunningtoni* (Sharpe, 1855) описаний уперше з цієї території.

Ключові слова: верхня крейда, сеноман, амоніти, Волино-Поділля.

Палеофауністичні сеноманські комплекси Волині вважають значно біднішими порівняно з подільськими. Про таке їхнє співвідношення часто йдеться у наукових публікаціях багатьох авторів, які досліджували верхньокрейдові відклади Волино-Поділля. У праці С. Пастернака зі співавт. [7] є лише одне посилення на працю Самсоновича, у якій наведено матеріал про знахідки амонітів у сеномані Волині, а саме – представників роду *Schloenbachia* і *Acanthoceras rhotomagense* Brongn. Однак останнім часом з огляду на введення в експлуатацію нових кар'єрних розробок на Рівненщині виявлено товщу малопотужних сеноман-туронських відкладів, що спонукає по-новому розглянути таку інформацію. З'явилася можливість для нових геологічних досліджень різного спрямування. Відклади середнього сеноману дуже добре схарактеризовані різноманітними фауністичними групами – найповнішим ориктоценозом, відомим на сьогодні на теренах волинської частини Волино-Поділля. Ми зібрали відповідну колекцію палеонтологічних решток сеноманського віку цієї території. Зокрема, у колекціях наявні ортостратиграфічні для верхньої крейди групи фауни, а також зональні форми для сеноману – головоногі моллюски амоніти і белемніти [2–5].

Роботи проводили на території Милятинського кар'єру зернистих фосфоритів, що між селами Милятин та Михалківці Острозького р-ну Рівненської обл. Тут кар'єрними виробками відкрито крейдові товщі, що стратиграфічно пред-

ставлені середнім та верхнім під'ярусам сеноману – шарами іноцеромового вапняку,

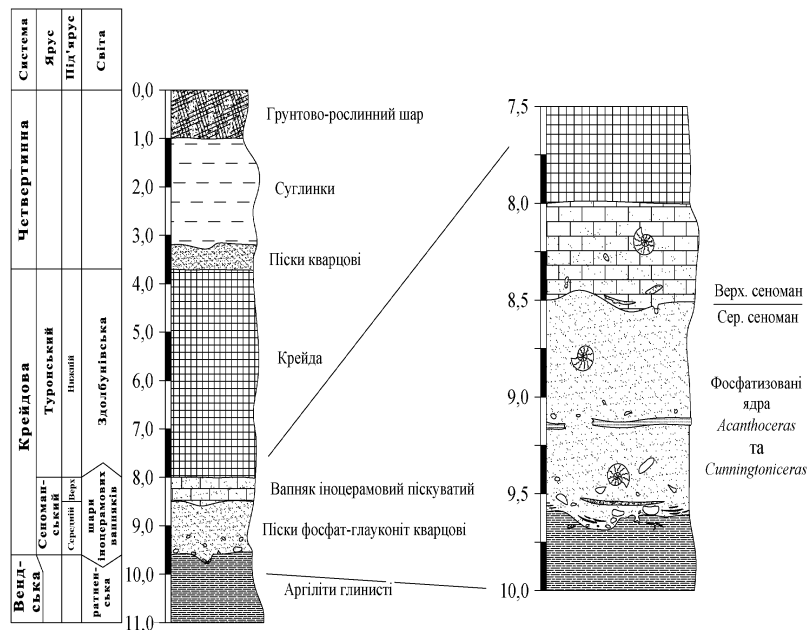

Рис. 1. Стратиграфічний розріз Мил'ятинського кар'єру зернистих фосфоритів. а також нижньотуронським під'ярусом – нижньою частиною здолбунівської світи (рис. 1).

Середній сеноман – темно-сірі, майже чорні, фосфорит-глауконіт-кварцові, дрібнозернисті піски (у нижній частині) та пісковики, що містять стяжіння фосфоритів і велику кількість різноманітних груп фосфатизованої викопної фауни: червононогих, двостулкових, головоногих (амонітів, наутилоїдей) лопатоногих молюсків, брахіоподів, скелетів губок та форамініфер, зуби акул і кісткових риб, голки морських їжаків, членики морських лілій, корали, трубки кільчастих червів, уламки кісток і зуби динозаврів, уламки піритизованої деревини.

Верхній сеноман представлений піскуватими білими до ясно-сірих вапняками, що містять фауну молюсків – амонітів та белемнітів.

Потужність сеноманських відкладів у середньому становить 1,5–2,0 м.

Нижньотуронські відклади, виділені у нижню підсвіту здолбунівської світи, репрезентовані білою і жовто-білою крейдою, їхня потужність становить 2,0–2,8 м. З макрофауни зрідка в ній трапляються поодинокі уламки мушель *Inoceramus* sp.

Крейдові товщі залягають на вендських вулканогенно-осадових утвореннях ратненської світи і перекриті відкладами четвертинної системи.

Такий літологічний склад порід та їхнє наповнення рештками палеобіоти чітко розмежовує умови осадонагромадження на цій території.

Частина описаних нами решток головоногих моллюсків із сеноманських розрізів Волині вид – *Cunningtoniceras cunningtoni* (Sharpe, 1855) (три екземпляри) – зберігається у фондах Палеонтологічного музею Львівського національного університету імені Івана Франка. Монографічна колекція 42, екз. ГВП 40–42. Інша частина (дев'ять екземплярів з яких сім екземплярів належать до виду *Cunningtoniceras cunningtoni* ГВП 43–49 і два – до виду *Acanthoceras rhotomagense* ГВП 50–51) у приватній колекції Я. Курепа. У палеонтологічних таблицях зображено 11 екземплярів (один визначений нами екземпляр ГВП–42 поганої збереженості, його зображення не подаємо).

Ряд **AMMONTINA** Hyatt, 1889

Надродина **ACANTHOCERATACEAE**, De Grossouvre 1894

Родина **ACANTHOCERATIDAE**, De Grossouvre 1894

Підродина **ACANTHOCERATIDAE**, De Grossouvre 1894

Рід **ACANTHOCERAS**, Neumayr 1875

Acanthoceras rhotomagense (Brongniart, 1822)

Табл. I, фіг. 1–5, 7; табл. II, фіг. 1, 2, 4

- 1958 *Acanthoceras rhotomagense* (Brongniart): Цагарелли, Глазунова, Луппов, Михайлов, с. 119, табл. 57, фіг. 6 а, б, рис. 94в.
 1963 *Acanthoceras tapara* Wright: Wright, (only) p. 605, pl. 84, fig. 1, 2.
 1970 *Acanthoceras rhotomagense* (Brongniart, 1822) forma typica; Kennedy, Hancock, p. 466, pl. 88, figs. 1–5; pl. 89, fig. 1; text-figs. 2, 6b, 7.
 1994 *Acanthoceras rhotomagense* (Brongniart, 1822); Kennedy, p. 225, pl. 7, figs. 5, 6; pl. 8, figs. 8, 9; pl. 10, figs. 5, 6.
 2004 *Acanthoceras rhotomagense* (Brongniart, 1822); Barroso Barcenilla, p. 88, pl. 1, figs 1a, b.
 2007 *Acanthoceras rhotomagense* (Brongniart, 1822); Wilmsen et al., p. 433, fig. 4I, J.
 2011 *Acanthoceras rhotomagense* (Brongniart, 1822); Mosavinia et Wilmsen, p. 184, text-figs 5A–C.

Лектотип. Вибраний Дувілем 1912 р. з зображених Броньяром 1822 р. табл. 6, фіг. 2, зберігається в Сорбонні, Париж (Кеннеді та Хенкок, 1970).

Матеріал. Два екземпляри представлені одним завитком і одним фрагментом оберту внутрішнього ядра.

Розміри, мм.*

* Д – діаметр мушлі; В – висота завитка; Ш – ширина завитка; д – діаметр пупка; Р – кількість ребер на екземплярі.

Зразок	Д	В	Ш	д	В:Д	Ш:Д	д:Д	Р
ГВП 50	–	31,0	37,0	–	–	–	–	6
ГВП 51	~30,0	15,0	19,0	~4,0	0,5	0,63	0,13	16

Опис. Мушля масивна, завиток еволютного типу. Наступний оберт охоплює попередній приблизно на половину. Оберти зростають дещо більше у ширину, ніж у висоту, і у поперечному перерізі мають форму наближену до шестикутника або низької трапеції. Зовнішній бік опуклий, має три ряди горбиків вушкоподібних, видовжених по завиванню на широких слабо випуклих ребрах. На боках біля припупкового краю розташовані рівні тонкі гострі ребра, що з наближенням до червонного (зовнішнього) боку стають ширшими, а їхні вершини – менш гострими. Ребра переходять через зовнішній бік. На боці горбики, розміщені біля зовнішнього боку найбільші, напружені вгору. Горбики біля припупкового краю видовжені по ребру, менші й вужчі. На представлених екземплярах вставних ребер нема.

Лопатева лінія на досліджених екземплярах збережена добре на більшому і має розсічені сідла і лопаті. Зовнішнє сідло несиметрично двороздільне, перша бічна лопать двороздільна. Загалом сутурна лінія на наших екземплярах більшого ступеня розсіченості, ніж на зображеній колективом авторів 1958 р. [6].

Порівняння і зауваження. Представники цього виду відрізняються від *Cunningtoniceras cunningtoni* більшою кількістю тонших і чіткіше проявлених ребер на боці та меншими горбиками, сумірними за розміром з іншими горбиками на боці в ділянці, наближеній до вентральної.

Місцезнаходження. Україна, с. Милятин, Острозький р-н, Рівненської обл.

Стратиграфічне та географічне поширення. Вид *Acanthoceras rhotomagense* є зональним для низки країн Західної Європи. Середній сеноман Волино-Поділля, Німеччини, Франції, Іспанії, Ірану, Нігерії, США, Верхній сеноман Австралії.

Рід *Cunningtoniceras* Collignon, 1937
Cunningtoniceras cunningtoni (Sharpe, 1855)

Табл. I, фіг. 1–5, 7; табл. II, фіг. 1, 2, 4

- 1897 *Acanthoceras cunningtoni* var. *cornuta*: Kossmat, S. 18, Taf. 5, Fig. 1a–c.
 1955 *Euomphaloceras lonsdalei* (Adkins): Stephenson, p. 62, pl. 6, fig. 6–20.
 1958 *Euomphaloceras cunningtoni* Sharpe: Царарелли, Глазунова, Луппов, Михайлов, с. 119, табл. 57, фиг. 5 а, б.
 1963 *Euomphaloceras cunningtoni* Sharpe: Wright, p. 607, pl. 88, fig. 2; pl. 89, fig. 1.
 1963 *Euomphaloceras lonsdalei* Adkins: Wright, (тільки) p. 609, pl. 87, fig. 2; pl. 89, fig. 2.
 ? 1972 *Euomphaloceras* cf. *E. cunningtoni* (Sharpe) – Cobban et Scott, p. 70, pl. 4, figs 4, 5; pl. 5, figs 6-8; text figs 31-33.

- 1977 *Euomphaloceras* aff. *E. cunningtoni* (Sharpe, 1855) – Cobban, p. 25, pl. 11, figs. 17, 18.
- ?1979 *Euomphaloceras cunningtoni* (Sharpe, 1855) – Wiedmann, Floquet, Lamolda, Schroeder, p. 157, pl. 5, fig. 5.
- 1985 *Euomphaloceras cunningtoni cunningtoni* (Sharpe, 1855): Zaborski, p. 45, (only) Figs. 48-52.
- 1990 *Cunningtoniceras johnsonanum* Stephenson: Kennedy & Cobban, p. 124, pl. 10, (only) figs. 4, 8–11.
- Non 1997 *Cunningtoniceras cunningtoni* (Sharpe, 1855) – Immel, Seyed-Emami, Afshar-Harb, S. 170, Taf. 4, Fig. 5.
- 1999 *Cunningtoniceras cunningtoni* (Sharpe, 1855) – Lehmann, Pl. 4, Fig. 9.
- 2011 *Cunningtoniceras cunningtoni* (Sharpe, 1855); Mosavinia & Wilmsen, p 184, text-figs 6A, B, 7A, B.

Голотип.

Матеріал. Дев'ять екземплярів представлені фрагментами обертів внутрішнього ядра. Екземпляри ГВП 40–49

Розміри, мм.

Зразок	Д	В	Ш	д	В:Д	Ш:Д	д:Д	Р
ГВП–40	46,0	19,0	28,2	~19,1	0,41	0,61	0,41	7
ГВП–41	–	37,0	~51,2	–	–	–	–	3
ГВП–42	–	23,5	~35,5	–	–	–	–	4
ГВП–43	–	~3,4	~2,7	–	–	–	–	4
ГВП–44	–	31,6	~47,2	–	–	–	–	4
ГВП–45	~55,0	~24,5	40,5	~21,0	0,44	0,74	0,38	6
ГВП–46	–	–	~42,0	–	–	–	–	3
ГВП–47	–	25,0	~32,0	–	–	–	–	3
ГВП–48	–	–	~40,0	–	–	–	–	5
ГВП–49	50,0	25,0	34,0	~15,0	0,5	0,68	0,3	8

Опис. Мушля масивна, широка, еволютного типу завивання. Оберти зростають швидше у ширину, ніж у висоту і в поперечному перерізі має форму наближену до шестикутника або низької трапеції. Зовнішній бік широкий, злегка опуклий, має три ряди горбиків. На кожному з боків по два ряди горбиків. На зовнішньому боці горбики видовжені по завиванню, вушкоподібні. На боках горбики, розміщені біля зовнішнього боку високі з заокругленими вершинами, рівні або дещо нахилені назад. Горбики біля припупкового краю менші й вузкі. Вони розміщені на ребрах, які відходять від зовнішнього краю через боки і переходять зовнішній бік. Ребра тонші гостріші біля припупкового краю, а з наближенням до зовнішнього боку стають ширші й випоженіші. На двох екземплярах нема середнього ряду горбиків (табл. 1, фіг. 3, 4), а є по два ребра меншого порядку замість кожного горбика, що проходять від одного крайнього ряду горбиків на зовнішньому боці до іншого (можливо, це окремі підвид). На трьох екземплярах є вставні ребра, що з'являються тільки на зовнішній стороні.

Лопатева лінія на досліджених екземплярах збережена добре і має розсічені лопаті закруглені сідла. Зовнішнє сідло несиметрично двороздільне. Вентральна лопать довша, ніж перша бічна яка є двороздільною та подібною до зо-

браженої Ф. Коссмамом 1897 р. [15] (лише на екз. таб. II фіг. 2 – вона три роздільна і подібна до наведеної В.О. Коббеном 1972 р. [9]).

Порівняння і зауваження. Зазначимо, що для цього виду характерне морфологічне різноманіття: значно змінюється співвідношення ширини до висоти оберту, різна скульптура та форма вентрального боку. Подібну ситуацію простежено у наведеній синоніміці. Однак вони відрізняються від близького *Acanthoceras rhotomagense* нижчими та ширшими обертами, менш опуклим зовнішнім боком, наявністю на ній подвійних вставних ребер, більшими міжреберними проміжками між основними ребрами та меншою їхньою кількістю на оберті, більшими горбиками і менше вираженими ребрами на боках та на переході з боку на зовнішній бік великими горбиками.

Місцезнаходження. Україна, с. Милятин, Острозький р-н, Рівненської обл.

Стратиграфічне та географічне поширення. Представники роду *Cunningtoniceras* є зональними для низів середнього сеноману Західної Європи. Середній сеноман (зона *Acanthoceras rhotomagense*, підзона *Turrilites costatus*) Волино-Поділля, Німеччини, Іспанії, Англії, Західної Європи, Ірану, Північної Африки, Нігерії, Анголи, Мадагаскару, Австралії, США, Японії.

1. *Вовк Т.Д.* и др. Изучение и прогнозная оценка фосфоритоносности мезозойско-кайнозойских отложений северной части Вольно-Подольской плиты (1988 - 1992 гг.) // Отчет о геологических работах. – Ровенская ГРЭ ГПП «Севукргеология». – Ровно, 1992.
2. *Курена Я.С.* Обґрунтування виділення Милятинського кар'єру як палеонтологічного геосайту. Геологічні пам'ятки – яскраві свідчення еволюції землі // Матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. – Кам'янець-Подільський, 2011. – С. 81–82.
3. *Мар'яш І.* Нові дані до палеогеографії Волині протягом початку верхньокрейдової епохи. // Значення комплексних літо- і біостратиграфічних досліджень під час пошуків нафти і газу. – Львів, 2011. – С. 39–41.
4. *Мар'яш І.М., Курена Я.С.* Систематичний склад ориктоценозу пізньокрейдового басейну (на прикладі Милятинського кар'єру Рівненщини // Сучасні напрямки української геологічної науки. – К., 2011. – 2 с. **у друці**.
5. *Мар'яш І.М., Курена Я.С.* Систематичний склад ориктоценозу пізньокрейдового басейну (на прикладі Милятинського кар'єру Рівненщини // Сучасні напрямки української геологічної науки. – К., 2011. – 5 с. **у друці**.
6. Основы палеонтологии. Справочник для палеонтологов и геологов СССР. В 15 т. / Под ред. Ю.А. Орлова. – М., ГОНТИ, – 1958. – Т. 2: Моллюски – Головоногие. – 360 с.
7. *Пастернак С.І., Сеньковський Ю.М., Гаврилишин В.І.* Волино-Поділля у Крейдовому періоді. – К.: Наук думка, 1987. – 258 с.
8. *Barroso Barcenilla F.* Acanthoceratidae y zonacion de ammonites del Cenomaniense superior y del Turoniense inferior en el area de Puentedeuy, Cuenca Vasco-Cantabrica, Espana // Coloquios de Paleontologia. – 2004. – Vol. 54. – P. 83–114.
9. *Cobban W.A., Scott G.R.* Stratigraphy and Ammonite Fauna of the Graneros Shale and Greenhorn Limestone Near Pueblo, Colorado // Geological survey professional paper. – 1972. – Vol. 645. – 103 p.

10. Cobban W.A. Characteristic marine molluscan fossils from the Dakota sandstone and intertongued Mancos shale, West-central New Mexico // Geological survey professional paper. – 1977. – Vol. 1009. – 30 p.
11. Immel H., Seyed-Emami K. and Afshar-Harb M. Kreide-Ammoniten aus dem iranischen teil des Koppeh-Dagh (NE-Iran). // Zitteliana. – 1997. – Bd. 21. – S 159–190.
12. Kennedy, W. J., Hancock, J. M. Ammonites of the Genus *Acanthoceras* from the Cenomanian of Rouen, France. // Palaeontology, – 1970. – Vol. 13. – P. 462–490.
13. Kennedy W.J., Cobban W. A. Cenomanian ammonite faunas from the Woodbine Formation and lower part of the Eagle Ford Group, Texas. // Palaeontology, – 1990. – Vol. 33. – p. 75–154.
14. Kennedy W.J., Cenomanian Ammonites from Cassis, Bouches-du-Rhone, France // Prut-ceilings of the 3rd Pergola International Symposium: Palaeoplagos Special Publication 1. – Roma. 1994. – P. 209 – 254.
15. Kossmat, F., Untersuchungen u.ber die su.dindische Kreideformation, Zweiter Theil. Beitrage zur Pala.ontologie O. sterreich-Ungarns und des Orient 11, – 1897. 1–46 (108–153), pls. 1–8 (12–19).
16. Lehmann J. Integrated Stratigraphy and Palaeoenvironment of the Cenomanian-Lower Turonian (Upper Cretaceous) of Northern Westphalia, North Germany // Facies. – 1999. – Vol. 40. pp. 25–70.
17. Mosavinia A. Wilmsen M., Cenomanian Acanthoceratoidea (Cretaceous Ammonoidea) from the Koppeh Dagh, NE Iran: taxonomy and stratigraphic implications // Acta Geologica Polonica. – 2011. – Vol. 61. – N 2. – P. 175–192.
18. Stephenson L.W. Basal Eagle Ford fauna (Cenomanian) in Johnson and Tarrant Counties, Texas. U.S. Geological survey professional paper. – 1955. – 274-C. – P. 53–67.
19. Wiedmann J., Floquet M., Lamolda M., A., Schroeder R. Mid-Cretaceous Events Iberian Field Conference 77. Guide II. Partie itinéraire géologique à travers le Crétacé Moyen des chaînes vasco-gotiques et celtibériques (Espagne du nord) // Cuadernos de Geologia Ibérica. – 1979. – Vol. 5. Madrid. – P. 127–214.
20. Wilmsen M., Niebuhr B., Wood C.J., Zawischa D. Fauna and palaeoecology of the Middle Cenomanian *Praeactinocamax plenus* Event at the type locality Wunstorf, Northern Germany // Cretaceous Research. – 2007. – Vol. 28. – P. 428–460.
21. Wright W. Cretaceous ammonites from Bathurst Island, northern Australia // Palaeontology. – 1963. – Vol. 6 (4). – P. 597–614. pls. 81–89.
22. Zaborski P.M.P. Upper Cretaceous ammonites from the Calabar region, south-east Nigeria // Bull. Br. Mus. nat. Hist. (Geol.) – 1985. – Vol. 39 (1). – P. 1–72.

ПОЯСНЕННЯ ДО ТАБЛИЦЬ

Таблиця I

Фіг. 1, а, б. *Cunningtoniceras cunningtoni* (Sharpe, 1855) ×1: а – фрагмент завитка, вигляд з зовнішнього боку; б – фрагмент завитка, вигляд з внутрішнього боку; екз. ГВП-43, Міятинський кар'єр зернистих фосфоритів; с. Міятин, Острозький р-н, Рівненська обл. Середній сеноман.

Фіг. 2. Те саме, ×1: фрагмент завитка, вигляд з зовнішнього боку; екз. ГВП-44, Міятинський кар'єр зернистих фосфоритів; с. Міятин, Острозький р-н, Рівненська обл. Середній сеноман.

Фіг. 3, а–б. Те саме, ×1: а – фрагмент завитка, вигляд з зовнішнього боку; б – фрагмент завитка, вигляд з боку; екз. ГВП-45, Міятинський кар'єр зернистих фосфоритів; с. Міятин, Острозький р-н, Рівненська обл. Середній сеноман.

Фіг. 4. Те саме, $\times 1$: фрагмент завитка, вигляд з зовнішнього боку; екз. ГВП-46, Милятинський кар'єр зернистих фосфоритів; с. Милятин, Острозький р-н, Рівненська обл. Середній сеноман.

Фіг. 5. Те саме, $\times 1$: фрагмент завитка, вигляд з зовнішнього боку; екз. ГВП-47, Милятинський кар'єр зернистих фосфоритів; с. Милятин, Острозький р-н, Рівненська обл. Середній сеноман.

Фіг. 6. *Acanthoceras rhotomagense* (Brongniart, 1822), $\times 1$: фрагмент завитка, вигляд з зовнішнього боку; екз. ГВП 50, Милятинський кар'єр зернистих фосфоритів; с. Милятин, Острозький р-н, Рівненська обл. Середній сеноман.

Фіг. 7. *Cunningtoniceras cunningtoni* (Sharpe, 1855) $\times 1$: фрагмент завитка, вигляд з зовнішнього боку; екз. ГВП-48, Милятинський кар'єр зернистих фосфоритів; с. Милятин, Острозький р-н, Рівненська обл. Середній сеноман.

Таблиця II

Фіг. 1, а–б. *Cunningtoniceras cunningtoni* (Sharpe, 1855) $\times 1$: а – фрагмент завитка, вигляд збоку; б – фрагмент завитка, вигляд з зовнішнього боку; екз. ГВП-40, Милятинський кар'єр зернистих фосфоритів; с. Милятин, Острозький р-н, Рівненська обл. Середній сеноман.

Фіг. 2, а–в. Те саме, $\times 1$: а – фрагмент завитка, вигляд з зовнішнього боку; б – фрагмент завитка, вигляд збоку; в – фрагмент завитка, вигляд з внутрішнього боку; екз. ГВП-49, Милятинський кар'єр зернистих фосфоритів; с. Милятин, Острозький р-н, Рівненська обл. Середній сеноман.

Фіг. 3, а–в. *Acanthoceras rhotomagense* (Brongniart, 1822), $\times 1$: а – завиток, вигляд збоку; б – завиток, вигляд з зовнішнього боку; в – завиток, вигляд спереду; екз. ГВП-51, Милятинський кар'єр зернистих фосфоритів; с. Милятин, Острозький р-н, Рівненська обл. Середній сеноман.

Фіг. 4, а–б. *Cunningtoniceras cunningtoni* (Sharpe, 1855), $\times 1$: а – фрагмент завитка, вигляд з зовнішнього боку; б – фрагмент завитка, вигляд збоку; екз. ГВП-41, Милятинський кар'єр зернистих фосфоритів; с. Милятин, Острозький р-н, Рівненська обл. Середній сеноман.

НАХОДКИ АКАНТОЦЕРАТИД ИЗ СЕНОМАНСКИХ ОТЛОЖЕНИЙ ВОЛЫНИ

Игорь Марьяш¹, Ярослав Курепа²

¹Львовский национальный университет имени Ивана Франко,
ул. Грушевского, 4, Львов

²Ровенская геологическая экспедиция ПДРГП Пивничгеология,
ул. Курчатова, 11, Ровно

Приведено монографическое описание и изображение двух видов аммонитов *Acanthoceras rhotomagense* (Brongniart, 1822) и *Cunningtoniceras cunningtoni* (Sharpe, 1855) с сеноманских отложений северной части Волыно-Подолья

(Милятинський кар'єр зернистих фосфоритов). Вид *Cunningtoniceras cunningtoni* (Sharpe, 1855) описан впервые с этой территории.

Ключевые слова: верхний мел, сеноман, аммониты, Волыно-Подолье.

ACANTHOCERATIDS FINDS FROM CENOMANIAN OF VOLYN

Igor Maryash¹, Yaroslav Kurepa²

¹*Ivan Franko National University of Lviv, Grushevsky str, 4, UA – 79005, Lviv, Ukraine*

²*Rivne geological expedition PDRHP Pivnichgeologiya Kurchatov str, 11, Rivne, UA – 33018, Ukraine*

Monographic description and images of two species of ammonites *Acanthoceras rhotomagense* (Brongniart, 1822) and *Cunningtoniceras cunningtoni* (Sharpe, 1855) from the Cenomanian of the northern part of Volyn-Podolia (Mylyatyn open cast mine of granular phosphorite) are given. Type *Cunningtoniceras cunningtoni* (Sharpe, 1855) described the first time from this area.

Key words: Upper Cretaceous, Cenomanian, ammonites, Volyn-Podillya.

Стаття надійшла до редколегії 15.03.11

Прийнята до друку 21.06.11